

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput III. Fætor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

ut in viâ tam lubricâ hujus mundi, tandem in præcipitium salutis meæ devolvar. Exorere ô Sol meus supra Horizontem cordis mei, & umbras omnes expelle, illuminare his, qui in tenebris, & umbrâ mortis sedent. Da mihi, ô Amor meus! ô lux mea, ardere, & lucere! Amore ardeam; exemplo luceam; donec videam. [a] *Te in splendoribus Sanctorum: ubi electi tui fulgebunt, quasi splendor firmamenti; [b] & quasi stellæ in perpetuas æternitates.*

FOETOR.

DE cadaveribus eorum ascendit fœtor: (c) Dixit id de Assyriis Isaias; veriùs id asserueris de damnatis. Quot illic sunt corpora, tot sunt fœculenta cadavera, Stomachi eorum pestilentibus humoribus gravati, & igne circumfuso bullientes, teterrimam perpetuò mephitim exhalabunt; nec tamen vicissitudo, vel epotandi fordida, vel exhalandi graveolentia unquam

a Psalm. 109. v. 3. b Dan. 12. v. 3.
c Isa. 34.

iniquam cessabit : Illa foetida , & olida
cadavera tanquam emplastra empla-
stris adhærebunt. Unde tam imma-
nis , & pestilens erit ille foetor (teste
D. Bonaventura) [a] ut si unius tan-
tùm hominis damnati corpus in hunc
mundum adduceretur , omnes con-
festim domus , pagos , urbes , provin-
cias , omnes pisces , volucres , bestias ,
homines , totum hunc aërem , univer-
sum denique orbem , pestiferâ lue in-
ficeret , & quidquid spirat , interficeret.
Quid facient ergò infinita propè dâ-
natorum cadavera , à tot annorum
millibus igne tartareo tosta ? Qualis
erit ille odor qui ascendet ex sulphu-
reis ignium globis , è tetris exhala-
tionibus , & execrandis putoribus ;
ex obscœnissimo illo volutabro , ex
graveolenti vomicâ , ac colluvie , u-
bi monstra illa verminosa in sterco-
ribus suis volutantur , & veluti com-
putrescunt ? Augebitur in immen-
sum foetor ille ex igne sulphureo ,
qui crasso , & tetro fumo totam il-
lam cavernam replebit. Solus ille

infernī foetor satis sit damnatis ad moriendum, nisi divino miraculo ad pœnæ æternitatem mori prohiberentur.

Abominabatur Martha cadaver fratris Lazari, quod quattriduo in sepulchro jacuerat, adeo ut vix foetorem naribus sustineret; ut patet ex illis ejus verbis: [a] *Domine quattriduanus est, & jam foetet.* Quis igitur horror erit videre, tangere, & olfacere putrescentia illa cadavera, quæ in tartarorum barathro jam inde à quatuor, aut quinque annorum millibus sepulta jacere? sed rem hanc historiâ confirmemus. Quod dico, sumpsi ex vitis SS. Patrum. [b] Duo erant viri sanguinis claritate illustres, qui cùm ad Ædem sacram sese conferrent, fortè audiebant de horribilibus inferorum suppliciis differentem è pulpito sacrum Ecclesiasten; qui tartarorum cruciatus summâ vi eloquentiæ, ac dicendi ubertate mirificè exaggerabat, & patheticè exprimebat. Aperiebat
illie

a Joann. ii. b Busto T. 2. 559.

illis illam profundissimam inexplicabilium miseriarum voraginem; in quibus Divinæ Majestatis perduelles supplicio æterno mactantur: proponebat varia, quibus fontes in Erebo cruciantur tormentorum genera: ostendebat locum illum esse omnium acerbissimum officinam, olidam mephitim, denticulos halantes, cloacam mundi, sordium omnium faciem & colluviem; & alia complura nata metum incutere, & horrore perfundere. Illorum unus, cum hæc veritate majora censeret, & magis ad pompam, quam ad veri normam dicta indicaret, dicentis verba ridendo explofit, & sacrum illum Oratorem ut hyperbolicum Rhetorem contempsit: Alter contra, quæ de orco dicta audiverat, tanquam sibi, ut resipisceret, aliquando eventura, metuens, immodicè timuit, & oppidò consternatus; spretis & mundi illecebris, & corporis lenociniis, Religiosæ vitæ amplexatus est institutum, ut evaderet Animæ interitum. Inter hæc tam disparia vitæ

instituta, alter ille, Divini verbi contem-
 ptor, post morbum diuturnum, devolutus est ad diem extremum:
 Cum jam conclamatū esset de ejus vi-
 ta; accessit alter amicus, quem & ob-
 testatus est, ut ei à morte appareret; &
 quis esset alterius mundi status, edo-
 ceret. Itaque vitā jam defunctus,
 nocte quādam videndum se illi exhi-
 buit. Et cum alter, quo loco esset,
 quove in statu versaretur, quæreret:
 Respondit alter, malè secum agi; jam
 se æternis pœnis addictum. Cui Mo-
 nachus; sunt ne, ait; tam horribiles
 in orco cruciatus, ut Divini verbi
 Præcones è suggestu annuntiant?
 Tunc damnatus; ô frater, ait, nec o-
 mnes omnium hominum linguæ vel
 numerare possunt pœnarum multitu-
 dinem, vel explicare magnitudinem.
 Non possum, inquit Monachus, ex-
 perientiâ, quantæ sint pœnæ, cog-
 noscere; planæ inquit alter: Quo pa-
 cto placet pœnas experiri, videndo,
 tangendo, aut gustando? Reposuit
 Monachus: Nolo videre, quia sum
 naturâ

naturâ meticulosus, & videndo terribilia, animus me deficeret. Nolo etiam tangere, quia tactu sum admodum delicatus: Nolo gustare, quia habeo debilem stomachum; sed fac, ut odoratu aliquid percipiã. Tunc alter explicuit, quo erat involutus, pallium: & ecce repente erupit inde tanta putredo, tam intolerabilis putor, tam incredibilis fœtor, tam abominabilis, & pestilens odor; ut omnes illius Ordinis Monachi, velut amantes, phrenetici, ac planè mentis impotes hinc inde vagando discurrerent, clamando vociferarentur, velut insani; necesseque illis fuerit, ex illo Monasterio migrare ad locum inde longissimè distitum, ne fœtore infecti, extinguerentur. Si unum unius damnati corpus talem mephitim ediderit: quid erit illic esse inter trigies mille milliones corporum damnatorum?

Quid illic ages delicatule? Ubi tunc peregrini muris olentes pelluculæ? ubinam flosculi toties naribus
ad-

admoti? ubi aromata, ubi balsamata
 ubi transmarina suffimenta? [a] *Erit
 pro suavi odore fœtor.* Vel ut Vatablus
 vertit, [b] *Erit pro muscotabes.* Quid
 agetis, si contingat vos in hanc arden-
 tem conjici fornacem, pice bullien-
 tem, sulphure fœtentem, tenebris hor-
 ridam, fumo vaporantem? In illo ste-
 rili solo non erunt horti, non tempe,
 non viridaria, ubi violas & rosas, ubi
 lilia & narcissos, quos naribus admo-
 veatis, invenietis: Ne vos, ut hædos
 illos tartareos infestet æternus fœtor,
 ostote hîc [c] *Christi bonus odor.*

F L E T U S.

V *Æ* vobis qui ridetis, quia lugebitis,
 & flebitis. [d] Afferit D. Bonaven-
 tura damnatorum fletum fore tam
 copiosum, ut si singulorum damna-
 torum asservarentur lachrymæ, tan-
 tum olim ex iis confici lachrymarum
 posset, quantum est aquarum in toto,
 quantus patet, Oceano. Nihil sanè,
 prout

a *Isa.* 3. b *2. Corinth.* 1. 15. c *2. Cor.* 2.
 d *Luc.* 6.